

BERICHTEN EN VARIA

TERAARDEBESTELLINGH Dr.. DE GROOT TE UTRECHT

Toen wij den zonnigen Zaterdagochtend van 2 Mei op de Algemeene Begraafplaats kwamen werden wij getroffen door de overgrootte belangstelling. Honderden hadden zich opgemaakt den beminden collega en docent de laatste eer te bewijzen. Wij zagen vele bekenden uit alle deelen des lands. Van de aanwezige autoriteiten noemen wij den burgemeester dr. Fockema Andreae, den secretaris van curatoren der Universiteit Baron de Geer van Jutphaas, den rector-magnificus professor Jhr. de Savornin Lohman, den directeur van het Tandheelk. Instituut, lector Coebergh, vele chirurgen, directeuren van ziekenhuizen, tal van artsen en tandartsen en studenten, onder wie het Bestuur der T. S. V. John Tomes en de senaten van U. S. C. en van Unitas en de faculteitsbesturen. Geflankeerd door de Bestuursleden van John Tomes werd het stoffelijk overschot van den diep betreunden docent grafwaarts gedragen. Wèl symboliseert dit wat de tandheelkunde in de allereerste plaats in dr. de Groot verliest: een bemind leermeester, den vriend van zijn studenten.

Aan de groeve werd het eerst door den Heer P. J. J. Coebergh gesproken:

„Mij is het een eer, om hier, waar zoovelen zijn bijeengekomen, een laatsten groet te brengen aan dezen voornamen mensch, dien wij hier in het groen hebben terruste gevolgd. Mijn gedachten gaan naar haar en de kinderen, die thuis gebleven, schreiend den naam noemen van een voortreffelijken echtgenoot en vader; wij zijn op dit oogenblik in den geest bij hen. De Groot stond op het hoogtepunt van zijn leven, maar was voor zich zelf allerminst voldaan en koesterde, levende in de toekomst, nog allerlei illusies, die hij, met zijn zeldzame capaciteiten, ook zeker vervuld zou hebben gezien. Hij had niet moeten

heengaan, deze man, die van het leven nog zooveel verwachtte en aan het leven nog zooveel beloofde, door de belangrijke taak, die hij zich voorgenomen had, te zullen volbrengen, al was het alléén maar die ééne taak, om samen met zijn lieve vrouw de opvoeding hunner kinderen te voltooien het is hem al uit handen genomen. Het is namens de faculteit, dat ik De Groot dank breng als uitmuntend docent; als zoodanig is hij een sieraad geweest van ons hooger onderwijs en het is in geenen deel een phrase, wanneer ik het verlies, door dit sterven in onzen kring geslagen, onherstelbaar noem. De lectoren bij de tandheelkunde betreuren in hem den collega, wiens enorme stuwkracht en ongekend enthousiasme voor zijn vak, gepaard aan een weergalooze werkkracht hebben beteekend, dat hij niet enkel het belang zag van zijn eigen, chirurgische afdeling, maar dat hij het onderwijs als geheel in het oog vatte en daardoor dat onderwijs in gansch zijn omvang op een hooger niveau heeft getild. De Groot beperkte zich niet tot een blik in den mond zijner patiënten, De Groot doorzag zijn patiënten in hart en nieren, voor hem was het de psyche van den patient die belangrijk was en zoo werkende als medicus, heeft hij zich het grootst-denkbare vertrouwen verworven dergenen, die tot hem kwamen. Het zijn er vele honderden geweest, die hij uit hun lijden, vaak een zéér zwaar lijden, heeft kunnen helpen. Niet alleen met het mes, dat hij, vaardig als weinig anderen, hanteerde, ook niet alleen met een medicijn, dat hij hun voorschreef, maar geholpen heeft hij die ontelbare honderden ook met zijn hart, waardoor hem het hart geschonken werd van de lijdens, die tot hem hun toevlucht namen. Ik denk aan de assistenten en andere werkkrachten die dagelijks met hem samen arbeidden en hem hebben vereerd, zooals het zelden bij anderen zal worden aanschouwd. Nooit was er voor hem, maar ook niet voor hen, een offer te groot. Van die zeldzame vereering getuigt het feit, dat wie eenmaal onder zijn lectoraat had gewerkt, begeerig was, om hem ook daarna nog bij te staan. Want — zoo verklaarden zij — wij leeren nog iederen dag van dr. De Groot, want elken dag openbaart hij ons nieuwe gezichtspunten in de wetenschap. Voor de studenten is hij geweest de meest geachte leermeester en de meest geliefde docent, die ooit aan het Instituut is verbonden geweest. Wat moet er in hem een bijzondere tact hebben gescholen, om van al die honderden na honderden studenten vrienden te maken. Vele menschen zijn in het leven te vervangen, maar zulk een leermeester als De Groot is geweest, komt voor ons nooit meer terug. Hij is in alle opzichten

in het onderwijs een unicum geweest en zelfs in het buitenland zal het niet mogelijk blijken zijns gelijke te vinden. Ik spreek hier ook namens al het personeel van het Instituut, hoog en laag. Aan jou, De Groot, breng ik een laatsten groet, een eere-saluut. Rust dan nu in vrede, na dit krachtig, zoo buitengewoon werkzaam leven. Wij zullen in dankbare herinnering aan je blijven denken, altoos”.

* * *

Collega Ch. F. L. Nord, tandarts te 's-Gravenhage, pas afgetreden voorzitter van de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen in wiens vacature dr. De Groot Zondag j.l. benoemd werd als voorzitter, vertolkte de gevoelens van de Nederlandsche tandartsen. In hun midden verkeerde hij den vorigen Zondag nog in de vergadering die hem tot voorzitter aanwees. Met hoeveel zonnige opgewektheid heeft hij dat voorzitterschap toen op zich genomen. En nu staan alle tandartsen van Nederland, persoonlijk, of in gedachten, aan deze groeve, schier met stomheid geslagen door het plotselinge verlies. Zij danken hem, onze tandartsen, voor alles wat hij ten hunnen behoefte heeft willen doen. Heeft willen doen in eenvoudigheid, in hulpvaardigheid heeft willen doen voor zijn collega's, voor zijn studenten, voor zijn patiënten. De ontzaglijke liefde voor het wetenschappelijke ambt zijner keuze, heeft in De Groot een werktempo gewekt en opgevoerd, dat onbeschrijflijk moest worden genoemd; ligt er somwijlen in dat tempo van arbeiden een oorzaak van dit ontijdig einde? Wat heeft hij bij allen, die het groote voorrecht mochten genieten van hem te kennen, een bewondering gewekt en een vriendschap gekweekt. En wat tragisch, dat hij ons moest ontvallen, juist op het tijdstip, waarop hij een leidende rol onder de Nederlandsche tandartsen in een hunner organisaties zou gaan vervullen, van welke rol iedereen vol verwachting was, wetende wat het enthousiasme van De Groot wilde zeggen. De herinnering aan hem als onovertrefbaar chirurg, maar bovenal de herinnering aan hem, als een goed, beminnelijk mensch, zij zal ons nooit verlaten.

* * *

De heer A. J. van Ravenswaay schetste als voorzitter van de Tandheelkundige Studenten Vereeniging „John Tomes” wat het heengaan van dr. De Groot voor haar beteekende. Over hem zou nooit genoeg zijn te spreken; in alle moeilijkheden wist Dr. De Groot raad, hij orga-

niseerde excursies met de studenten, hij hield lezingen en als men hem vroeg zich beschikbaar te willen stellen, was dr. De Groot bereid. Hij kon altoos; als er geen tijd was, dan m a a k t e hij tijd. Als er gezegd wordt dat dr. De Groot moeilijk zal zijn te vervangen, dan moet men zeggen: te vervangen is hij n o o i t. Er zal dan ook niemand zijn die hem ooit zal kunnen vergeten. „Ik dank u, namens de studenten, voor wat gij hun geweest zijt als lector, maar onze dank gaat v o o r a i, om wat gij ons geweest zijt als mensch”.

* * *

Dr. S. W. Praag sprak als chef van het Militair Hospitaal en namens de Vereeniging van Utrechtsche specialisten. „Weinig had ik kunnen vermoeden toen Dinsdagmorgen j.l. De Groot zijn auto liet stilhouden om mij mede te deelen dat hij zeker zou deelnemen aan het Internationale Congres voor Militaire Geneeskunde, dat ik dien zelfden avond het ontstellende bericht van zijn dood zou vernemen. Een laatsten groet breng ik hem nu als directeur van het Militair Hospitaal en als onder-voorzitter der Utrechtsche specialisten. Als chef van het Hospitaal herdenk ik De Groot als een goed kameraad met wien ik, toen hij als officier van gezondheid, specialist voor keel-, neus- en oorziekten met mij tegelijk aan het Hospitaal verbonden, heb samengewerkt, waar hij zich als een opgewekt collega deed kennen, hoog door zijn patiënten gewaardeerd. Het was in dien tijd, dat na een detachering aan de Tandheelkundige Kliniek, de grondslag gelegd werd voor zijn later wetenschappelijk werk. Zijn relaties met ons dienstvak heeft De Groot altoos hoog gehouden en nog zeer onlangs gaf hij daarvan blijk door een ontwerp voor een betere opleiding der militaire tandartsen in te dienen. Uit naam der Utrechtsche specialisten breng ik een groet aan den hartelijken, jovialen collega, die slechts vrienden had en geen vijanden. De Groot's leven is niet te vergeefs geweest; hij laat een naam na, die hoog geëerd is bij zijn vrienden en collega's. En dat is toch wel het hoogste, dat wij in ons menschenleven kunnen bereiken, want met den Prediker zeg ik, beter een goede naam dan kostbare olie. De Groot, jouw naam zal niet licht uit onze gedachten verdwijnen.”

* * *

Professor dr. U. G. Bijlsma sprak namens de Nederl. Maatschappij tot bevord. der Geneeskunst, voor wie het onverwacht heengaan van Dr. H.

de Groot eveneens een zwaar verlies moest worden genoemd. Ieder collega die met hem in contact kwam — en hoevelen zijn dit er in den loop der jaren niet geweest! — prees den hupschen ambtgenoot, om tweeërlei reden: om zijn buitengewoone kunde als medicus, als chirurg — en om zijn bijzondere eigenschappen van karakter.

Daardoor werd De Groot ook in den kring der Maatschappij hoogelijk geëerd en wordt zijn dood door haar dan ook zeer betreurd. Zij bracht hem voor z'n collegialiteit en voor de wijze, waarop hij de wetenschap als medicus had gediend, haar hartelijken dank.

Toen daarop velen van de gelegenheid gebruik maakten als laatste groet een bloem op het graf te werpen en een zoon van den overledene woorden van dank sprak namens zijn moeder en zusjes, was de plechtigheid afgelopen en keerden wij weder tot het leven en den ons wachtenden arbeid terug. Maar in het bewustzijn dat een onzer beste voorlichters bij dezen arbeid ons weer ontvallen was, wiens heengaan in de tandheeskundige wereld een niet te herstellen leegte achterlaat.

Mt.

BUITENLANDSCHE HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN Dr. H. DE GROOT.

Lector B. R. Bakker zendt ons de volgende passage uit een schrijven van *Dr. Balters*, Bonn.

„Wenn ich recht vermute, wurde mir die traurige Kunde von Dr. De Groots Ableben auf Ihre Veranlassung hin bekanntgegeben. Ich möchte deshalb Ihnen einmal danken, vor allem aber meine Anteilnahme an dem herben Verlust, den sowohl die Familie als auch das Institut erlitten haben, aussprechen. Mit Dr. De Groot ist ein selten hervorragender Zahnarzt und Lehrer dahingegangen, und ich glaube recht zu denken, dass nicht allein die holländischen Studierenden und die holländischen Kollegen um ihn trauern, sondern dass diese Trauer auch über die Grenzen Hollands hinausgeht. Der Fleiss und die Schaffenskraft seiner gesunden Tage möge ein leuchtendes Vorbild für die Zahnärzte sein, die in seinem Unterricht gross geworden sind.“

De „Centre Electrotechnique Dentaire”, Rue Castagnary 32, te Parijs verzocht ons de volgende mededeeling ter kennis te brengen van onze lezers:

Le centre électrotechnique dentaire de Paris serait particulièrement heureux si vous vouliez bien l'honorer de votre visite.

Vous y trouverez toute la documentation concernant l'utilisation de l'électrologie en art dentaire, en même temps que vous pourrez y examiner et utiliser les appareils électrologiques (haute fréquence, diathermie, rayons ultra-violets, infra-rouges, ionisation, radiographie, etc.) les plus modernes, voire même faire une intervention sur un de vos patients.

Notre organisation n'a aucun caractère commercial tous les renseignements et démonstrations sont entièrement gratuits; d'autre part, nous ne sommes pas fournisseurs et ne vendons aucun appareil.

Le centre électrotechnique dentaire de Paris a seulement pour but de grouper la documentation théorique et pratique permettant l'utilisation rationnelle de l'électrologie en art dentaire.

Direction Scientifique:
Professeur L. ZAREH.

Direction Technique:
R. ODIN, Ingénieur-Electricien.

Naar wij vernemen zal de *Jaarvergadering* der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde dit jaar op **26 en 27 Juni** te Apeldoorn plaats hebben.

Bevorderd tot tandarts: *Mej. F. J. C. Klinger; D. B. Hagenbeek; B. E. Spiers; H. Schipper.*

Gevestigd: *J. W. Brand*, tandarts, Sweerts de Landasstraat 38, Arnhem.

**MEDEDEELINGEN AAN DE LEDEN DER NED.
MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
DER TANDHEELKUNDE**

---

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam, telefoon 21658.

---
2. Het Bemiddelingsbureau voor waarneming, assistentie en overname praktijk staat onder leiding van Mej. Chr. Dullemond, Heerenstraat 46, Utrecht. Alle aanvragen moeten dus aan dit adres worden gericht.

---
3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam.

---
4. Het Incasso-bureau van de Maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.

---
5. De penningmeester van het Steunfonds der Mij. is Jan Visser, Keizersgracht 542, Amsterdam.

---
6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringpolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, moeten worden gericht aan de Directie der Verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegr. 13, den Haag.

---
7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij het Secretariaat der Maatschappij. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

MEDEDEELINGEN INZAKE DE OFFICIËELE
TANDARTSENPOLIS DER NED. MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

De Nederl. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde arrangeerde door bemiddeling van onze firma een speciale „Tandartsen-Polis” bij de Verzekeringsbank „De Nieuwe Eerste Nederlandsche.”

Deze polis dekt op bijzonder ruime en gunstige voorwaarden de ongeschiktheid tot uitoefening der tandheelkundige praktijk.

Omtrent de groote beteekenis en het bijzondere karakter dezer verzekering lichten wij U, zonder eenige verplichting Uwerzijds, gaarne volledig in.

Wendt U zich dus vrijblijvend tot onderstaand adres.

HÖRCHNER GÖTZEN & OLIE
Keizersgracht 523 — Amsterdam.

Telefoon 47755, 47756, 47757.